No. 2152 Zaterdag 4 April 1925. 42ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een Eeuwfeest.

1825 — 24 April — 1925.

III.

Een laatste verzoek der beide kerkeraden, toen men op alle punten overeenstemming had verkregen, was dat ook de Luthersche Predikant uit 's lands kas zou gesalarieerd worden, zooals de minister van koloniën reeds had toegezegd. Te voren werd deze predikant door zijn eigen gemeente bekostigd.

Onder dagteekening van 13 Maart 1825 volgde ten slotte een brief van den Gouverneur CANT'ZELAAR aan de kerkeraden, waarin hun werd bericht, „dat hij Z. M's besluit tot vereeniging der beide gemeenten tot ééne Protestantsche ontvangen heeft, gedagteekend 13 November 1824 no. 110 en het aan de kerkeraden toezendt, met uitnoodiging, om gezamenlijk een dag te bepalen tot het houden van een gecombineerde vergadering en ons daarvan te verwittigen, ten einde wij daarin zullen tegenwoordig zijn, om met de kerkeraden te overleggen wegens het tot stand brengen der voorgenomene, door Z. M. goedgekeurde vereeniging der Hervormde Luthersche gemeenten."

Het Koninklijk Besluit is te vinden bij C. HOOYER, Predikant te Zalt-Bommel, *Kerkelijke wetten voor de Hervormden in het Koninkrijk der Nederlanden* bladz. 317.

* * *

In bovengeciteerde woorden van Gouverneur CANT'ZELAAR heeft het wellicht de aandacht getrokken, dat de Gouverneur zijn wensch te kennen gaf de vergadering van de beide kerkeraden bij te wonen om met hen te overleggen enz.

Het is moeielijk uit te maken of het *de jure* of alleen *de facto* was, doch minstens was het een soort traditie, dat de Gouverneur niet alleen de bijeenkomsten van den Kerkeraad der Hervormde gemeente bijwoonen, doch zelfs als President die vóórzat.

Ds. van Dissel zelf zegt: „dat van het begin van het bestaan dezer Gemeente de Gouverneur zooals over alles, zoo ook over de handelingen van den kerkeraad en over den kerkeraad zelven zijn schepter gezwaaid en aan het hoofd van den kerkeraad als president te hebben gestaan. Het waren zeker toen nog tijden, dat de overheid ook macht *in sacra* uitoefende". (bladz. 317).

In de oudste nog voorhanden documenten der kerkgemeente van 1727 komt de toenmalige Gouverneur DU FAY als President van den kerkeraad voor. Zij waren echter *niet altijd* bij *elke* vergadering tegenwoordig, doch in dat geval fungeerde de predikant als vice-president.

Er zijn evenwel ook bewijzen, dat zijn recht meermalen is betwist geworden. Zoo bv. in Januari 1740 door den fiscaal JAN VAN SCHAGEN aan den Gouverneur JAN GALES. Doch zijn opvolger ISAAC FAESCH stoort zich daar weinig aan en neemt ondanks het protest van den kerkeraad toch zijn plaats als president in. In 1744 werd door de bewindhebbers der W. I. Compagnie deze twist ten voordeele van den Gouverneur beslist en neemt deze als werkelijk president op 6 Februari 1744 in den kerkeraad zitting en wordt als zoodanig „door dat achtbaar collegie gelukgewenscht bij monde van den Predikant." (??!!)

In 1789 wordt dit recht door de classis van Amsterdam aan den toenmaligen Gouverneur ontnomen. Op titel echter dat hij door de bewindhebbers der W. I. Comp. als zoodanig was aangesteld onder approbatie van de Staten Generaal richtte hij zich tot hen, waar hij hoopte „een complete satisfactie te erlangen." En met goed gevolg, want in Sept. 1790 treedt hij weer als *Synedrii Praeses* op in den kerkeraad.

Na dien tijd schijnt dit recht niet meer aan het hoofd der kolonie betwist te zijn. En geregeld neemt deze zijn functie waar. In September 1805 neemt zelfs een representant van Gouverneur CHANGUION het presidium waar. Onder het Engelsch bewind zijn de gouverneurs geregeld tegenwoordig bij de zittingen. En dat zij zich wel degelijk lieten gelden, blijkt hieruit dat de Engelsche Gouverneur in April 1812 den kerkeraad noodzaakte een kerkelijk vonnis op te heffen tegen een vrouwelijk lidmaat wegens wangedrag, alleen hierom „omdat hij, gouverneur, er geen kennis van gedragen had als president van den kerkeraad."

Een jaar later beweerde diezelfde Gouverneur in de vergadering van den kerkeraad: „dat het alleen aan hem staat de uren van de godsdienstoefeningen te bepalen, omdat hij de Britsche Regeering vertegenwoordigt en de predikant bezoldiging trekt. Als hij die bezoldiging van de gemeente kan erlangen, zal hij, gouverneur, zich er verder niet mede bemoeien."

Ook onder het nieuwe Hollandsch Bestuur sedert Maart 1816 werd dezelfde praktijk voortgezet. Gouverneur Kikkert is tegenwoordig en onderteekent als president de notulen. In 1817 fungeert deze gouverneur nog als president, ofschoon het jaar tevoren reeds bericht was ingekomen, dat de Koning een commissie had benoemd aan wie de kerkeraad van Curaçao kerkelijk ondergeschikt was.

Eerst in 1821 teekent Ds. BOSCH zich als president en scriba.

Bij de Vereeniging hield het presidium van den Gouverneur officieel op. Het Kon. Besluit bepaalde, dat de beide predikanten om het jaar het presidium zouden bekleeden.

Met deze laatste bepaling voor oogen wekt het zeker bevreemding, dat de Gouverneur nog die laatste gecombineerde vergadering der beide gemeenten wilde bijwonen om nader met hen te overleggen over de tot standkoming der vereeniging.

Doch Gouverneur CANT'ZELAAR was er nog een van het oude regiem, erg conservatief van aard, zeer willekeurig en tyranniek van opvatting, die zich met de regeling van absoluut kerkelijke aangelegenheden ook der katholiekn inliet, waartoe hij nog veel minder recht had.

* * *

In het tijdschrift de *Boekzaal* van 1825 op bladz. 699 heeft Ds. G. B. BOSCH uitvoerig de feestelijkheid van die plechtige vereeniging der beide kerkgemeenten beschreven. Hij heeft daar ter plaatse ook het nieuwe Reglement op de vereeniging dier gemeenten bijgevoegd.

Wij volgen hier het verslag, zooals door hem aan de Commissie voor de kerkelijke zaken in Oost en West-Indië te 's Gravenhage is opgezonden:

„Op den 12 April 1825 waren op uitnoodiging van Gouverneur Cant'zelaar de gezamenlijke kerkeraden in de consistoriekamer van de kerk der Hervormde gemeente verschenen. In welke vergadering Z. Exc. de Gouverneur benevens hoogst derzelver secretaris zitting namen, het Kon. Besluit van den 12 November 1824 voorgelezen en omtrent de in stand brenging geraadpleegd werd.

Zondag den 24n. April 1825 was de dag, door den Gouverneur met overleg van de kerkeraden vastgesteld voor de viering der vereeniging in die met recht onder de belangrijkste en plechtigste dagen, welke men hier ooit vieren zag, gehouden werd. Des morgens ten half 9 ure vergaderde de Ed. Achtbare Raad der Politie, aan welke de Gouverneur de mededeeling van het bewuste Koninklijk Besluit gaf, en dit vervolgens van de puije van het Gouvernementshuis en het Fiscalaat deed afkondigen; bij welke plechtigheid een detachement militairen onder de wapenen was. Ook werd toen door Z.Exc. den Gouverneur onderteekend een proces-verbaal en inventarissen van alle eigendommen en goederen, welke de gemeenten tot deze vereeniging te zamen aanbrengen."

„Om 10 uur van dien dag vergaderden op het gouvernementshuis de leden van de onderscheiden gerechtshoven, benevens de kommandanten en officieren van de Zee- en Landmacht alhier, alsnog onderscheiden ambtenaren, welke allen gezamenlijk met den Gouverneur, die door een Commissie uit het kerkeraad afgehaald werd, zich naar de kerk begaven, waarna Ds. BOSCH den predikstoel betrad en de talrijke vergadering met een gebed opende. Hij had tot zijn tekst gekozen I. Cor. XII. 13 „*Want ook wij allen zijn éénen geest tot een lichaam gedoopt — en wij zijn allen tot éénen geest gedrenkt,*" en na iets betrekkelijke de aanleiding en voltooiing der vereeniging gezegd te hebben, toonde hij, dat de gemeenten door

UIT HET INDISCHE SOLDATENLEVEN!

Juist was de Mis begonnen, toen hij langzaam, schoorvoetend, met zijn helm in zijn handen spelende, den drempel van de kleine lieve Ursulinnen-kapel overschreed. Hij keek eens rond, zeer verlegen met zich zelf. Alle banken waren bezet — meer kolonialen zag hij, druk lezende in een kerkboekje. Vooraan was nog wel een plaatsje over, maar daar durfde hij niet te gaan zitten. Ze zouden hem misschien wel uitlachen en wat zouden zijn kameraden wel niet zeggen van hem; hij, die altijd zoo met het geloof gespot had. Wat deed hij ook eigenlijk hier! Dat wist hij zelf niet — hij was eenige menschen nageloopen en zoo onbewust in de kapel terecht gekomen. Hij zou maar achteraan blijven staan — het was of ieder naar hem keek; hij werd al meer en meer verlegen.

Met een schaamteblos op de door het tropisch zonnetje zoo gebruinde wangen ging hij in een hoek staan en keek naar beneden. Beroerd!, zoo mompelde hij, wat doe ik ook hier! Ja, dat vreemde gevoel had hij zelfs niet, als hij bij zijn compagnies-commandant op het stoepje stond. Het was ook meer dan elf jaar geleden, dat hij in een kerk was geweest. En die kerk in dat dorpje in Limburg was ook zoo geheel anders. Heerejé, wat was hij vreemd geworden aan dat alles! Hij durfde niet op te zien — hij, die meermalen getoond had zooveel durf te bezitten. Zijn versierde borst beefde het immers.

Bed...., zoo mompelde hij, steeds aan zijn bruinen snor trekkende, ik sta hier net als een klein kind.

Hij had spijt, dat hij de menschen was nageloopen. Wat deed hij ook eigenlijk in de kerk! Gisteren zong hij immers nog met de jongens van de compagnie en dat meende hij ook:

Alle kolonialen komen in den Hemel,
Als er in de Hel geen plaats meer is.

En, moppig, als hij altijd was, had hij de mannen der sectie nog verzekerd dat als Petrus hem niet doorliet, hij er met de klewang op los ging.

Nu stond hij als een verlegen meisje in een hoekje!

Plotseling begonnen de nonnetjes te zingen. Hij had ze nog niet gezien. Harmonieus, liefelijk en vol gevoel klonk het gezang door de kleine kapel.

Dat werd hem te machtig. Hij werd beurtelings wit en rood, schudde met zijn hoofd op en neer, draaide aan zijn snor en schuifelde eens met de voeten.

Ik wou dat ik weg was! Zou ik er nog uit kunnen! Allerberoerdst dat gevoel.

Wat is dat nou toch! Zij kijken allemaal naar mij! Ik ben toch eigenlijk en een vent van niks. Bah! wat een snertvent ben ik! Ik begrijp nog niet, dat de Kapitein mij zoo dikwijls tot voorbeeld heeft gesteld. Bed.... toch!

De nonnen zongen door — het gezang werd steeds voller en plechtiger. Herinneringen doorkruisten zijn brein. Hij dacht aan zijn jongenstijd in Holland, toen hij met zijn vader en zusters in de boerderij werkzaam was, hoe hij, na een ruzie met zijn vader geteekend had voor de Oost, hoe zijn familie, vooral zijn moeder, bij zijn vertrek had gehuild en dat hij nu al in vier jaar niet naar huis had geschreven.

Hij dacht weer aan de kerk in zijn dorp, hoe hij met zijn moeder altijd naar de Vroegmis ging; de anderen naar de Hoogmis; hoe vurig zijn moeder toch steeds bad, ook voor hem. Wat had hij hen allen gemeen behandeld!

Ellendeling, mompelde hij, terwijl hij met den voet stampte, zoodat zijn buurman even opkeek, doch direct weer doorbad, want kolonialen doen nou eenmaal raar.

Terwijl een nieuw begonnen tweestemmig gezang alle aanwezenden in een plechtige, gelukzalige stemming bracht, gebeurde, wat in geen elf jaar meer was gebeurd. Een traan ontsnapte aan zijn oogen.

De bruine krijger had zich niet meer kunnen bedwingen.

Het was hem te machtig geworden. Het harde pantser, dat zijn goed hart larenlang gekneld had, was gebroken. Het geheel nog niet uitgedoofd vuur in dat hart had weer lucht gekregen en viamde dan ook onmiddellijk weer op. Een traan van berouw schitterde als een edelsteen op het bruine gelaat. Hij had gewonnen! De schoonste overwinning boekte hij op dezen dag.

Hij wilde het echter niet laten blijken, want zijn hoofd zakte nog verder naar beneden. Met een kuch, draaiende aan zijn snor, wist hij met den wijsvinger vlug dien traan weg te werken.

De Mis ging door en toen de Priester preekte, was het, of deze steeds tot hem sprak. Als hij durfde op te kijken, zag de Priester hem aan. De preek was ook zoo heelemaal op hem van toepassing. De held beefde over het geheele lichaam, toen de Priester zijn waarschuwend woord tegen de zonde liet hooren. De Priester predikte: „Hoe durft gij toch in zonde te blijven leven, daar gij elk oogenblik sterven kunt, en gij dan rekenschap zult moeten geven van uw doen en laten in dit tijdelijk leven! Hoe kan een mensch toch in zonde blijven leven, daar hij weet, dat hij alsdan door een rechtvaardigen God voor eeuwig zal verworpen worden in den afgrond der Hel. Wat is eeuwigheid vergeleken bij het korte leven hier op aarde! Denk toch niet, och ik sterf toch niet plotseling, want gebeurt het niet elken dag, dat menschen dood ter aarde storten? Hoeveel onverwachte sterfgevallen zien wij niet dagelijks?"

Hij bedacht toen, hoe waar het was, wat de Priester zeide. Hij dikwijls was hij niet door het oog van een naald gekropen! Was de kogel, die vier jaar geleden op Atjeh op zijn kribbe stuitte, eens iets hooger gekomen, dan was hij er immers ook niet meer geweest! Hoeveel kameraden had hij niet zien vallen!

Hij gevoelde zich verlicht toen de preek afgeloopen was. Hoe was voor hem een pijniging geweest, want de preek was een rechtstreeksche beschuldiging voor hem.

Na de preek begon hij zich al wat meer thuis te gevoelen in zijn hoekje en durfde hij al meermalen op te zien. Had hij een kerkboek gehad, hij zou het direct hebben durven gebruiken. Echt blijde was hij, toen hij na afloop der Mis weer buiten de kerk was, want het was voor hem een warm uurtje geweest.

Als nu maar niemand iets gemerkt heeft, want hij, op de compagnie de „taaie" genoemd, wilde door zijn kameraden niet uitgelachen worden. Langzaam ging hij naar huis. Hij had zoo een raar gevoel. Dan voelde hij zich of hij een langen marsch gemaakt had, dan kreeg hij een gevoel weer, dat hij zich nog goed herinnerde, toen hij voor het eerst een Atjeher den kop had ingeslagen.

Sinds dien bezocht de „taaie" trouw de kerk. Hij staat nu niet meer in een hoekje en doet ook niet meer verlegen. Op één der voorste banken kunt ge hem vinden, het hoofd rechtop, biddend uit zijn nieuw kerkboek en brutaal durft hij al eens rond te kijken, hij voelt zich nu thuis in die lieve kapel. De kapel, met haar altaar, haar beelden, enz. is nu ook van hem. De liedjes zijn hem al zoo bekend geworden, dat hij nu en dan al eens meeneuriet, zoodat de oude juffrouw naast hem wel eens over haar bril heen boos opkijkt. Ieder trouw bezoeker kent den kolonimaal met dien bruinen snor, die altijd no. 1 op bank no. 4 zit.

Doch op de compagnie kennen ze hem niet meer. Zijn kameraden snappen niks meer van den „taaie". Ook het gerucht dat de „taaie" een nette verkeering heeft, vindt geen geloovers meer. Hij zingt de schunnige soldatenliedjes niet meer mee, tapt geen schuine moppen meer en vloekt niet meer. Hij is nou een echte taaie" geworden. Hij, de leukste vent van de compagnie, is nu uit het oog van vele kameraden de vervelendste geworden, een echte pennelikker, want iedere Zondagmiddag zit hij te schrijven, lange brieven, die altijd beginnen met: „Lieve ouders." In het dorpje te Limburg zijn ook tranen gestort, tranen van vreugde en dankbaarheid, want niettegenstaande zij zich honderden kilometers van elkaar verwijderd bevonden, hebben ouders en zoon elkaar teruggevonden.

A. A. VAN NIJNATTEN.

(Kath. Nederland).

hare onderlinge vereeniging beantwoorden aan het doel van Jezus, om zijn belijdenis door geloof, hoop en liefde met elkander te verbinden.

„Vervolgens betrad Ds. J. MULLER den predikstoel en als 't ware de rede van zijnen voorganger weder opvattende, beval hij de vereenigde gemeenten datgene aan, wat naar de Christelijke leer het meeste is, de liefde namelijk. Zulks deed hij naar aanleiding van Philipp. II. 1—4 *„Indien er dan eenige vertroosting is in Christus — maar een iegelijk zie op hetgeen der anderen is"*, en eindigde de godsdienstige plechtigheid met een hartelijke dankzegging, waarna de predikanten en kerkeraden op uitnoodiging zich naar het Gouvernementshuis begaven, waar Z.Exc. de Gouverneur in tegenwoordigheid der raden, officieren en ambtenaren, hun zijnen dank betuigde voor het doelmatige inrichten der godsdienstige feestviering (welke onder de gemeente een groot genoegen had verwekt) en hun op die vereeniging alles goeds toewenschte."

* * *

De 25 jarige gedenkdag dier vereeniging werd ook den 24 April 1850 door Ds. BETTING herdacht.

Ds. G. B. BOSCH was, met het korps der Utrechtsche studenten als vrijwilliger ingedeeld bij de Jagers, uit liefde vòòr vorst en vaderland naar Frankrijk vertrokken en keerde op het einde van 1815 van daar weer. In Januari 1816 vertrok hij van Texel, aanvaardde hier op 24 April 1816 zijn bediening als Predikant en bleef dit tot 1836, toen hij in Holland met verlof zijnde, op 22 Mei 1836 zijn eervol emeritaat aanvroeg en verkreeg. Hij stierf in 1840 en vermaakte aan de kerk en armenkas van Curaçao een legaat van 400 fl.

Ds. G. B. Bosch is de schrijver van *Reizen in West-Indië en door een gedeelte van Zuid- en Noord Amerika* in 3 dln.

De Luthersche Predikant Ds. JACOB MULLER J. AZN, was geboren te Arnhem in 1772 en ontving daar zijn opleiding van Ds. H. LANGEBEEK in talen en godgeleerdheid. Den 20 Sept. 1793 preekte hij voor het consistorie der Evang. Luth. Gemeente te Amsterdam in de Nieuwe Kerk en werd den 2 Oct. d.a.v. bekwaam geoordeeld zich op een der Duitsche hoogescholen verder op de godgeleerdheid toe te leggen. In 1797 ontving hij zijn beroep voor Curaçao, huwde vóór zijn vertrek en kwam via Hamburg en St. Thomas den 19 Januari 1798 op Curaçao.

Den 22n Januari werd hij in den kerkeraad ingeleid en den 4n Febr. hield hij zijn eerste preek met den tekst ontleend aan Ps. XC. 15-17.

Ds. MULLER heeft, wat den toestand zijner gemeente betreft, op Curaçao moeielijke en droevige dagen gekend. De meer gefortuneerde leden zijner gemeente verlieten het eiland en werden door geen nieuwe aangevuld. De geldmiddelen gingen sterk achteruit. De kerk brandde af. Ten slotte zag hij de vereeniging met de Hervormde Gemeente in 1825 tot stand komen.

Den 23 Sept. 1841 na 43 jarigen dienst vroeg Ds. MULLER zijn emeritaat aan, ontving dit in Maart 1841 bij 's Konings besluit. Hij overleed alhier 27 April 1842. Hij was evenwel nog niet de *laatste* Luthersche Predikant op Curaçao.

* * *

Immers onder de bepalingen der Vereeniging der beide kerkgemeenten in 1825 was ook opgenomen, dat bij vacature van een der predikantsplaatsen, een predikant zou benoemd worden uit hetzelfde kerkgenootschap, waartoe hij had behoord, door wien de vacature ontstaan was.

Ook uit Ds. G. B. BOSCH, *Reizen* enz. dl. I. bl. 243 en vervolg. blijkt dit eveneens.

De opvolger van Ds. JACOB MULLER was Ds. A. I. K. MEYER, candidaat tot den H. Dienst bij de Luthersche Synodale commissie, zoon van den Lutherschen Predikant van Paramaribo. Op 24 Juni 1842 deed hij op Curaçao zijn intrede.

Voor zoover ik heb kunnen nagaan is Ds. Meyer de laatste Luthersche Predikant op Curaçao geweest.

Reeds vóór het vertrek van Ds. M. wegens ziekte naar Holland in Juni 1847 was Ds. J. H. BETTING reeds als buitengewoon Predikant op 13 Mei 1847 hier aangekomen. Hij behoorde tot de Hervormde Gemeente. Van daar dat reeds vóór en ook nog nà zijn aankomst er hier groote ontevredenheid heerschte en in den kerkeraad druk beraadslaagd werd over zijn benoeming, die niet was aangevraagd en geschied „met recht van opvolging, bij vacature." Als Hervormd predikant zou Ds. BETTING niet Ds. MEYER, als zijnde Luthersch Predikant, hebben kunnen opvolgen, ingeval deze niet zou terugkomen. Doch Ds. MEYER kwam in 1849 weer terug en heeft nog lange jaren dienst gedaan. In 1865 was hij nog in functie.

Het was zeker in strijd met de koninklijke bepalingen en de toezegging in 1825 gedaan, dat in later tijd niet meer de hand is gehouden aan de benoeming van een Lutherschen Predikant alhier. Van den anderen kant waren bij de vereeniging in 1825 de grenslijnen tusschen beide gezindten reeds zoo zeer weggedoezeld, waren de weinig overgebleven oorspronkelijke Luthersche families zoowel in belijdenis als door familierelaties in al die jaren nagenoeg geheel en al in de Hervormde gemeente opgegaan, zoodat de noodzakelijkheid van een Lutherschen Predikant hier niet meer gevoeld, nog veel minder er op aangedrongen werd.

Doch vast staat, — en hiermede zijn wij het met het *Koloniaal Weekblad* volkomen eens, — dat het bestaan van twee Predikanten bij de Protestantsche Gemeente op Curaçao feitelijk berust op de oorspronkelijke bepaling van het Koninklijk Besluit bij het totstandkomen dezer Vereeniging in 1825, dat de bediening hier door een Hervormden en een Lutherschen Predikant zou worden waargenomen, welke bepaling later niet meer gehandhaafd en onbruik geraakt is.

~~De~~ Curaçaosche Vrijheidsbond.

Men vraagt ons, nu de *Voz di Pueblo* als orgaan van den *Curaçaoschen Vrijheidsbond* heeft opgehouden te bestaan, wat er van dien *Vrijheidsbond* zelf geworden is. Leeft ie nog? Bestaat ie nog?

Eigenlijk is men bij ons aan het verkeerde kantoor en zou het Bestuur van dien Bond dat antwoord moeten geven. Doch aangezien er al ruim 3 weken zijn voorbijgegaan na de Alg. Vergadering, waarin die beslissing genomen is, schijnt er wel grond voor twijfel of dat antwoord nog wel te verwachten is.

Wat wij weten, kan iedereen weten, omdat het feiten zijn, die door elkeen kunnen geconstateerd worden.

In de nummers van Februari kondigde de *Voz* aan het hoofd van het blad aan, dat op Woensdag 25 Februari des avonds ten 8 uur in de Loge *„de Vergenoeging"* de jaarlijksche algemeene vergadering van den *Cur. Vrijheidsbond* zou gehouden worden. Ofschoon de *Agenda* er nog al smakelijk uitzag, vond het Bestuur het toch raadzaam op een *trouwe opkomst* der leden aan te dringen. Noch het eene, noch het andere schijnt de leden te hebben kunnen verlokken aan dien welvoorzienen disch te komen aanzitten. Bij gebrek aan *quorum* werd de Vergadering verdaagd tot Dinsdag 10 Maart. Wat er op dien datum gebeurd is, weten we niet en het Bestuur zwijgt als een bus.

Zelfs het jaarverslag (No. 1 van de Agenda) hebben we nu en, naar wij meenen, ook 't vorig jaar niet te zien gekregen. Zeker geen bewijs van opgewekt politiek leven.

No. 4 van de Agenda luidde: *„Bespreking van de verdere uitgave van de „Voz di Pueblo."*

Uit ons voorlaatste nnmmer weten onze lezers reeds dat de *Voz*, als orgaan van den *Cur. Vrijheidsbond*, heeft opgehouden te bestaan. Die verdaagde Verg. werd gehouden op Dinsdagavond 10 Maart. In het daarop volgend nummer van Vrijdag 13 Maart verscheen nog geen enkel bericht over den uitslag van die bewuste vergadering. Dat kwam pas 8 dagen later in het nummer van 20 Maart.

En dat bericht beperkte zich uitsluitend tot een mededeeling omtrent den uitslag van No. 4 van de Agenda: Het stopzetten van de *Voz* als orgaan van den Bond.

Dat stopzetten van de *Voz* stond natuurlijk al lang te voren vast. Alles wees in die richting. Dat de inhoud van het blad eerst *quantitatief* en later ook *qualitatief* sterk achteruit ging, kon zelfs de onnoozelste lezer wel opmerken. Ook het gerucht, dat ons ter oore kwam, dat de abonné's bij bosjes tegelijk bedankten, was een veeg teeken. Toen kwam de kennisgeving van een der eerste en trouwste medewerkers: Ds. ELDERMANS in het *Boletin Comercial* van 11 Februari ll. wat eerst een publiek geheim was, wereldkundig maken: „Aangezien ik voortdurend, tot mijn ergernis, wordt aangezien voor den schrijver van stukken in de *Voz di Pueblo*, waarmee ik hoegenaamd niets te maken heb of wil hebben" enz., en: „Sedert geruimen tijd vrijwel en sedert 1 Januari geheel en officieel heb ik alle medewerking aan de redactie gestaakt."

Het wilde dus niet boteren.

Nog iets opmerkelijks. Eerst bij het verscheiden van het blad worden de lezers officieel met de namen van de Heeren van den Redactieraad bekend gemaakt.

* * *

Toch heeft ons die achteruitgang van de *Voz* grootelijks bevreemd.

Bij de oprichting of liever bij de reorganisatie van het blad, toen het *als orgaan van den C. V.* vernieuwd het leven intrad, werden ons de namen van een achttal personen genoemd, die zich als vaste medewerkers aan de Redactie verbonden hadden. Daar waren er enkelen onder met een goeden klank, mannen van talent en gezag. Tal van artikelen, na dien tijd nu en dan in de kolommen van de *Voz* verschenen, lazen wij met groote belangstelling en dikwijls met volle instemming.

Wij gelooven, dat zelden of nooit te voren op Curaçao, wat gehalte en getal der medewerkers betreft, een courant in zulk een goede conditie in zee stak als *La Voz* in die dagen.

Het schijnt dus wel een reuzenwerk te zijn hier een blad in stand te houden. Aan animo en liefhebbers om er een op te richten heeft het hier nooit ontbroken.

Sedert 1870, dus in ruim 50 jaar, zijn hier op ons eiland tusschen de 70 à 80 nieuwsbladen *opgericht*. Daarvan bestaan er nu, als wij ons niet vergissen, nog juist 7.

De anderen hebben meestal reeds na een kortstondig bestaan het leven afgelegd.

Er is een tijd geweest, — nu ongeveer 25 jaar geleden, — dat hier *tegelijk* 16 of 17 grootere en kleinere nieuwsbladen bestonden.

De groote fout van de meeste dier bladen of blaadjes was, dat hun leven van een enkelen persoon afhing en als een tijdelijke broodwinning was op touw gezet. Van verreweg het grootste deel van dat soort journalisten (?!) was de voorraad stof en kennis reeds na het verschijnen van een paar nummers schoon uitgeput.

DR. ABR. KUIJPER heeft in een vroolijke stemming de journalisten eens vergeleken bij *„kniptorren en persmuskieten"*. Velen van die vroegere Curaçaosche journalisten hebben hun taak louter als *„kniptorren"* opgevat.

Men heeft de journalistiek wel eens een graadmeter van de beschaving genoemd. Als de verdiensten in het *quantum* schuilen, dan zou Curaçao in de laatste 25 jaar sterk in beschaving zijn achteruit gegaan. Doch gelukkig is het verlies van het heengaan van al die persbroeders maar door zeer weinigen betreurd. Zij hebben weinig degelijks gepresteerd en onze beschaving heeft er niets bij ingeboet.

* * *

Wij hebben ons door dit kleine *intermezzo* wel wat vèr van ons eigenlijk onderwerp laten afleiden.

Wij zijn nog altijd met de *Agenda* van de Alg. Vergadering van den C. V. bezig.

La pièce de resistance van de Vergadering was voor het slot bewaard: No. 5. *Verkiezing ter vervulling van de vacatures te ontstaan door de periodieke aftreding van de Bestuursleden* C. H. JONCKHEER *en* J. A. P. THIELEN, *alsmede de vervulling van de vacatures ontstaan door het bedanken van de Bestuursleden* SEYKENS, BODENBURG HELLMUND, DE MARCHENA, PRINCE *en* WINKEL."

Bij de oprichting van den *Cur. Vrijheidsbond* werd de *Voz* uitgekozen als het orgaan van den Bond. Nu zou toch iedereen beslist verwacht hebben, dat in dat laatste nummer van *La Voz, dat nog als orgaan van den C. V. verscheen*, van die nooit meer terugkeerende gelegenheid ware profijt getrokken om een verslag over dat afgeloopen levensjaar van de C. V. uit te brengen.

Minstens hadden wij toch gehoopt, dat omtrent het eindresultaat van dat laatste punt der *Agenda* der Alg. Verg. iets ware meegedeeld. Weinig was reeds voldoende geweest. Hoe kan de C. V. nu zoo in eens veronderstellen dat er op Curaçao niet de minste belangstelling meer bestaat voor het wel en wee van den C. V.? Geen belangstelling onder de leden, die om gewichtige reden die Alg. Verg. niet konden bijwonen? Geen belangstelling onder de buitenstaanders?

Men moet zich de zaak goed voorstellen.

Twee leden van het bestuur moeten periodiek aftreden? Zijn deze herbenoemd?

Vijf leden van het bestuur nemen tegelijk hun ontslag. Zoo iets is een heel veeg teeken. Doch *Schwamm d'rüber*. Zijn er na het confliet weer 5 nieuwe leden bereid gevonden zich een candidatuur te laten welgevallen? Wij weten het niet. En het Bestuur stelt er blijkbaar zelfs geen prijs op dit aan het Curaçaosch publiek mede te deelen. Een der redacteurs, die tot het laatst op zijn post bleef, neemt in dat laatste nummer van *La Voz* wel terloops afscheid van de redactie, doch ontsluiert niets omtrent het bestaan, het voortbestaan of niet-bestaan van het Bestuur of zelfs hoe en of de C. V. dien aanval van apoplexie is te boven gekomen.

Moet de C. V. dan zulk een dood sterven? Erger nog. Moeder en dochter, de *C. V.* en de *Voz*, die beiden zonder eenige deelneming of belangstelling van de vrienden liggen te zieltogen en den laatsten adem uitblazen, ontvangen zelfs geen eervolle, niet eens een maçonnieke begrafenis. Het is wel hard.

De oude liberale garde van Curaçao, voor een paar geleden nog zoo vast aaneengesloten, feestelijk opgetuigd in de nieuwe wapenrusting van den C. V., met de wapperende banier van de *Voz di Pueblo* voorop, onder aanvoering van eminente leiders, in broederlijke eensgezindheid bereid het bolwerk van hun politieke belijdenis tot den laatsten adem te verdedigen, werpt nu het vaandel weg, wordt het korps ontrouw en neemt lafhartig de vlucht.

Het is wel een roemloos einde.

R. I. P.

Regen.

Gedurende het 1e kwartaal gaf de regenmeter van het St. Thomas College een regenval aan; Jan. 42.3 Febr. 2.2 Maart 72.3. m.m.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur,

Veroorloof mij een plaatsruimte in Uw blad, ten einde de zaak *„Jubileum Sportpark"* wat breedvoeriger uiteen te zetten in zoo verre ik er mee op de hoogte ben. Noch uit het stuk van V., noch uit de beantwoording van *Sparta* zijn wij genoegzaam ingelicht.

Er bestond hier een Curaçaosche-Voetbal-Bond, die feitelijk het terrein in handen moest hebben.

Maar nu rijst de vraag: hoe komt het dan, dat de Bond 't niet in handen heeft? Volgens het antwoord van *Sparta* was de Bond niet bereid het Sportpark te huren voor f. 75. per maand.

Kan *Sparta* bewijzen, dat de Bond dat ooit verklaard heeft?

Mijnheer de Redacteur, ik wil de volgende feiten aanhalen en ter beoordeeling aan het publiek voorleggen.

Door de Commissie, belast met het beheer, werd den Bond medegedeeld, dat zij zich verplicht zag, den opzichter MARIEN te ontslaan. omdat de geldmiddelen niet meer toereikend waren.

De Bond nam onmiddelijk daarop maatregelen door de Voetbal-Vereenigingen te verzoeken een bedrag van f 5.— per maand te betalen, om zoodoende te voorkomen, dat de opzichter ontslagen werd.

Op de bereidverklaring van alle, alhier bestaande V. V., stelde de Bond de Commissie in kennis, dal hij bereid was f 40 per maand uit te keeren. In antwoord hierop ontving de Bond bericht van de Commissie, dat 't onmogelijk is voor f 40. 's maands een overeenkomst aan te gaan. De Bond heeft daarna nog een poging aangewend door een lid van het Bestuur naar de Commissie te sturen om te informeeren *welk* bedrag dan voldoende zou zijn en daarop ten antwoord kreeg dat er f 75 vereischt werd plus nog f 135 achterstallige schulden, met de bijvoeging, dat, indien de Commissie geen antwoord kreeg op dien zelfden dag om *vier uur* 's namiddags, zij zich dan verplicht zag, 't terrein aan derden te verhuren.

Mijnheer de Redacteur, U kan best begrijpen dat het glad onmogelijk voor den Bond was, *dienzelfden dag* de V. V. te raadplegen en tevens op *dienzelfden dag* nog antwoord te geven. Hieruit dus volgt de conclusie, dat de Bond *wel bereid* was, en niet zooals *Sparta* beweert, *niet bereid* was het terrein in huur te nemen. Iedereen weet nu, dat *Sparta* een huurcontract heeft aangegaan voor één jaar en dat zij een schrijven gericht heeft aan zes Voetbal-Vereenigingen met het voorstel om in de huur bij te dragen n.l; f 10 ieder.

De R. K. V. V. *„Jong Holland"* ontving zoo'n brief, maar kon zich met dat voorstel niet vereenigen, aangezien zij geen reden zag zoo'n hoog bedrag te betalen. Zou dus *Sparta* niet beter gedaan hebben, alvorens het Sportpark in huur te nemen, de V. V. te raadplegen zooals de Bond gedaan heeft?

Indien waar is, wat ik vernomen heb, dat er getracht zal worden entrée-gelden te heffen van het bezoekend publiek, wat zal er dan met dat geld gebeuren?

Dit zijn allemaal punten, die de Vereenigingen dienen te weten alvorens zij overgaan tot het betalen van 't boven aangehaalde bedrag vau f 10. Waarom heeft *Sparta* al. deze punten niet ter behandeling gebracht in de vergadering, alwaar de nieuwe Bond gekozen werd?

Mijnheer de Redacteur, aan den opzichter wordt f 30. betaald, voor kalk f 5. Blijft dus over van de f 75,— f 35.= f 40 (veertig gulden.)

Wat zal er dus met de rest gedaan worden?

Zeker voor het verder onderhoud en voor de noodige reparaties? Maar in dat geval, zal het overbodig zijn bovendien nog entrée-geld te heffen, of het zou als zuivere winst geboekt moeten worden,

Voor wie???

Voor mij is deze zaak nog heelemaal niet opgelost. Dus ik hoop dat de nieuwe C. V. Bond de zaak flink in handen zal nemen en zoo spoedig mogelijk regelen naar wensch en goedkeuring van al onze Voetbal-Vereenigingen.

Alvorens te eindigen wil ik nog de volgende vraag stellen:

Mag de Commissie een Sportpark, dat met gelden van 't publiek is opgericht, en als een blijvend aandenken dient van 't Regeering's jubileum van H. M. onze Koningin en tevens moet dienen voor 't openbaar belang, aan derden verhuren???

Mijnheer de Redacteur mijn dank

J. A. HERNANDEZ.

ex-Commissaris v. d. oude C. V. Bond

HET LOODSWEZEN TE CURAÇAO.

M. de R.

Naar aanleiding van het groote scheepvaartbedrijf alhier het volgende.

Het heeft ons getroffen en leed gedaan, dat, voor zoover wij konden nagaan, door niemand nog een woord is gewijd aan de mannen, die bij nacht en ontij steeds gereed staan om ieder schip, van welke grootte dan ook, binnen te loodsen.

Men heeft zich steeds verheugd wanneer een toeristenboot onze haven bezocht, niet alleen voor de eer ons aangedaan, doch ook om de winsten die hierdoor gemaakt werden. Het is nu al zoover gekomen, dat men een olieschip van 18000 ton niet eens meer opmerkt. Is men zich bewust de groote verantwoordelijkheid, die de loods op zich neemt zoo'n schip binnen te brengen en te meeren? Is het bekend dat hier in den regel een stijve bries staat, en er soms vrij wat stroom kan loopen? Weet men wel, dat in andere havens, die nog heel wat gunstiger zijn, men steeds hulp heeft en eischt van *Sleepbooten?*

Er is hier nog geen schip geweest, of ieder gezagvoerder is verbaasd over hetgeen de havenmeester en de zijnen presteeren. De kranige stukjes van zeemanskunst dwingen dan ook alle respect af. Had men deze stukjes van zeemanskunst dan ook niet mee gemaakt die hier dagelijks voorkomen, en eerst het havenkantoor bekeken, dan zou men haast wegloopen, omdat de inrichting geen respect afdwingt.

Is het niet in het belang van het gouvernement om onze natie hoog te houden, en dit niet *alléén* aan z'n havenmeester en loodsen over te laten? Moet het ook zelf niet daartoe het zijne bijdragen?

Wordt het geen tijd, méér dan tijd, dat er een flink havenkantoor verschijnt naar de eischen des tijds en modern ingericht met een ontvangkamer voor den havenmeester? Het schreit ten hemel, wanneer men de salarissen kent, die de loodsen hier verdienen. Ik durf ze hier niet neer te schrijven, uit vrees dat onze loodsen in de achting van het publiek zouden dalen, door voor zoo'n geld te werken.

Weet men, dat 'n 80 pct. van de havens over de geheele wereld de loodsen fl. 700 tot fl. 1000 per maand verdienen? Is het bekend dat b.v. te Shanghai, Calcutta enz. het salaris der loodsen op fl. 2000 per maand komt? Dat in elke Engelsche, Fransche of Duitsche haven een loods nooit beneden de fl. 800 komt, dat in Ned. Indië ieder loods een vrije woning geniet, de salarissen veel hooger zijn en er nog heel wat bij verdiend wordt? Daar kan dan nog bij vermeld worden, dat in de meeste dier havens de verantwoording niet zoo groot is als hier.

Het wordt tijd, méér dan tijd dat de salarissen hier tenminste voor havenmeester en loodsen verdubbeld worden. Dat zou dan eenigzins in harmonie zijn met hunne werkzaamheden.

In de hoop, dat het gouvernenemt zich bewust worde van de noodzakelijkheid der dingen hierboven vermeld, verblijven wij

Hoogachtend

Eenige gezagvoerders en stuurlieden ter Koopvaardij.

Berichten uit de Kolonie.

Rectificatie.

Ons bericht in het vorig nummer betreffende de benoeming van den Heer WIJFFELS, als toekomstig Inspecteur van het Onderwijs alhier, berust op een schromelijk misverstand. In plaats van ons te melden, dat deze Heer zich onder de sollicitanten bevond, ontvingen wij abusievelijk de mededeeling dat hij reeds benoemd was. Van daar deze rectificatie.

Petroleumuitvoer uit Venezuela.

Berichten uit Venezuela melden, dat er 5 nieuwe petroleummaatschappijen reeds concessie over velden in Venezuela verkregen hebben en zich gereed maken putten te boren om naar petroleum te zoeken.

Gedurende het jaar 1924 werd er van Venezuela aan olie uitgevoerd door:

de *Caribbean*	4.500.000	barril
„ *Venezuelan*	2.500.000	„
„ *British*	1.000.000	„
„ *Lago*	400.000	„
	8.400.000	barril.

En het blijft nog steeds crescendo gaan.

Misdaad.

Woensdagmiddag middag ten 12 uur werd een jonge Venezolaansche werkman in een huis aan de Klipstraat bij het dobbelspel door een landgenoot met een beitel in den buik gewond.

Eerst ruim 2 uur later werd de dokter en de politie gewaarschuwd.

In dien tusschentijd had de dader natuurlijk ruimschoots gelegenheid gevonden zich uit de voeten te maken.

De jonge man, die zeer veel bloed opgaf, werd naar het Gasthuis vervoerd, waar Dr. Kummer de operatie verrichtte, waarbij bleek, dat de beitel tot in de maag was doorgdrongen.

De gekwetste is nog niet buiten levensgevaar.

De dader is daags daarna op *Çero Koensje* Otrabanda gepakt en in arrest gesteld.

Hoffelijke ontvangst.

De vorige week, toen het SS. *Oranje Nassau* met Z.Exc. Gouverneur BRANTJES en dochter en militairen adjudant aan boord, te La Guayra aan wal lag, maakte het hooge gezelschap de reis naar Caracas, waar zij bij aankomst namens de Venezolaansche Kanselarij verwelkomd werden door den Heer DR. HERMOZO DOMINGUEZ, hoofdambtenaar van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken. Ten 1 uur 's middags bracht het gezelschap een bezoek aan de Hollandsche Legatie, waar zij door den gezant den Heer en Mevrouw W. G. E. D'ARTILLAC BRILL hartelijk ontvangen werden en de lunch gebruikten.

In den namiddag werd de terugtocht weer naar La Guayra ondernomen en zette 's avonds de *Oranje Nassau* de reis voort naar Puerlo Cabello.

Ontvangen.

In dank ontvangen van de Gouvernements-Secretarie het *Koloniaal Verslag van Curaçao* of zooals het tegenwoordig heet, *Verslag van Bestuur en Staat van Curaçao 1924.*

Venezuela.

Volgens de laatste officieële opgave der Regeering was het aantal inwoners van de Republiek Venezuela in 1924 gestegen tot 2,562.334 inwoners.

Wij hebben het vroeger wel eens veel hooger opgegeven gezien.

Het Vliegtuig „Idoor"

Zooals we nog in ons vorig nummer konden opnemen, steeg de hydroplaan *Idoor* Vrijdagnamiddag vóór 5 uur voor de eerste maal op en volbracht zij een mooie vlucht boven de stad.

Aan die vlucht namen deel de beide vliegeniers F. HAMMER en Fr. VON BUDDENBROCK met den mechanicus FR. NÜLLE en de assistent monteur.

Zaterdagmorgen, ten half 10 uur, juist toen ons blad werd afgedrukt, steeg zij ten tweede maal op. Als eerste passagier nam aan deze vlucht deel de Procureur-Generaal Mr. J. B. GORSIRA. De *Idoor* vloog op 500 M. hoogte over het Schottegat, Westelijk tot aan dén rand der stad over de kerk van San Matéo, en daalde, toen zij bij den ingang der haven was aangekomen tot op 50 M. hoogte en vloog op diezelfde hoogte over de geheele haven en daalde weer in het Schottegat. Het was een prachtige vlucht, die door iedereen met bewondering werd gadegeslagen.

Nu de Heer Procureur het voorbeeld gegeven heeft, bestaat er bij velen zeer veel animo een reisje door de lucht mede te maken. Velen worden echter nog door de hooge kosten afgeschrikt.

Doch die prijs is nog niet officieel vastgesteld, zoodat er alle kans bestaat, dat deze wel wat lager zal zijn dan door ons eerst was opgegeven.

Dienzelfden Zaterdagnamiddag is de vliegenier Heer FRITZ HAMMER, directeur van de *Scadta* in Barranquilla, met de Duitsche boot *Mira* weer daar heen vertrokken.

Doch den 8 of 9 April wordt hij weer hier terug verwacht.

Tot dien datum wordt er niet meer gevlogen. Daarna zal ook voor particulieren de gelegenheid worden opengesteld een toertje door de lucht mede te maken.

Bij deze beide vluchten werd als brandstof voor de *Rolls Royce* motoren gebruik gemaakt van de *Motorine* (gasoline) van de **C. P. I. M**, waarover de vliegeniers hun hooge tevredenheid betuigden.

Excursie naar Aruba.

Sparta heeft het initiatief genomen voor een excursie naar Aruba met de Duitsche boot *Alemania,* welke bij genoegzame deelneming van hier vertrekt op Paaschzaterdagavond 's avonds 10 uur en van Aruba Maandagavond.

Spaar- en Beleenbank.

Volgaarne vestigen wij de aandacht van belanghebbenden er op, dat de verkoop van voorwerpen ter *Spaar- en Beleenbank* belegd, voortaan plaats heeft in *negen uur 's morgens.*

Curaçaosche Hypotheek-Bank.

In de laatste alg. jaarvergadering deelde de Voorzitter de Heer H. STATIUS MÜLLER mede, dat de gemaakte winst over 1923 bedroeg fl 31.650 en stelde voor daarvan 28.000 te bestemmen voor dividenduitkeering, voor vergoeding aan den Voorzitter fl. 700, een gelijk bedrag als gratificatie aan de ambtenaren, 2.200 aan het Bestuur der Kolonie voor inkomstenbelasting en het resteerende bedrag van f 10.13 over te schrijven op Extra-reservefonds.

De aftredende bestuursleden S. A. L. MADURO, R. S. J. DE LANNOY en E. PENSO DELVALLE werden herkozen en in plaats van het lid-plaatsvervanger DE LA TRY ELLIS werd gekozen de Heer J. SUTHERLAND.

Gedurende 1924 werden 46 aanvragen tot het bekomen van hypotheek toegestaan tot een gezamenlijk bedraag van fl. 193805.

Wegens wanbetaling van interesten werd een plantage in het openbaar verkocht. De Bank heeft daarbij geen verlies geleden.

Ten gevolge van herhaalde strenge aanmaningen is de interestschuld, die in het vorig boekjaar nog f 65.376 beliep, nu teruggegaan tot fl 55.876.

Een eervolle onderscheiding.

Met groot genoegen hebben wij in de „*Amigoe di Curaçao*" gelezen, dat Pater P. A. Euwens O. P. is benoemd tot *lid van het Historisch Genootschap* te Utrecht. Te lang heeft zijn naam in de ledenlijst dier vereeniging ontbroken. Met Hamelberg behoort Euwens tot de beste kenners *der Geschiedenis van Curaçao.* Wij bieden den Heer Euwens gaarne onze hartelijke gelukwenschen aan.

(*Het Kol. Wkbl.*)

Wachtgeld Regeling.

Bij Koninklijk Besluit is een nieuwe wachtgeld regeling ingevoerd voor Suriname en CURAÇAO.

Het wachtgeld blijft daarbij bepaald op vijftig percent van het traktement, terwijl de duur van het wachtgeld gesteld is op ten hoogste 48 maanden.

Het Besluit bepaalt o. m.:

Aan den landsdienaar, verbonden aan den Surinaamschen dan wel aan den Curaçaoschen burgerlijken dienst, wordt door den gouverneur wachtgeld toegekend, wanneer de betrokkene voorzien is van een aanstelling in vasten dienst en wegens opheffing van een door hem bekleed wordende betrekking of tengevolge van een reorganisatie van den dienst, eervol, doch niet op eigen verzoek wordt ontslagen, tenzij hij alsdan aanspraak kan doen gelden op verkrijging van pensioen en dat pensioen meer bedraagt dan het wachtgeld voor hem berekend op den voet van het hieronder volgende.

Het bepaalde in bovenstaande vindt ook toepassing voor den burgerlijken landsdienaar, die van een vaste aanstelling is voorzien en wiens bezoldiging gebracht wordt ten laste van de Nederlandsche Staatsbegrooting komt.

Het beloop van het wachtgeld kan het maximum van het pensioen, hetwelk aan den betrokken landsdienaar zou mogen worden toegekend, niet te boven mag gaan, zoomede de duur van het tijdperk, waarover het wachtgeld mag worden genoten, worden bepaald als volgt (het wachtgeld beloopt vijftig ten honderd van de laatst genoten bezoldiging, met afronding naar boven tot het naaste getal volle guldens, dat door twaalf deelbaar is):

Voor den landsdienaar, die op den dag van de opwachtgeldstelling heeft vervuld een diensttijd van ten volle:

een jaar: drie maanden wachtgeld;
twee jaren: zes maanden id.
drie jaren: negen maanden id.
vier jaren: twaalf maanden;
vijf jaren: zestien maanden;
zes jaren: twintig maanden;
zeven jaren: vier en twintig maanden;
acht jaren: acht en twintig maanden;
negen jaren: drie en dertig maanden;
tien jaren: acht en dertig maanden;
elf jaren: drie en veertig maanden;
twaalf jaren, of meer: acht en veertig maanden.

De Lago Petroleum Company.

Naar aanleiding van de toenemende petroleumproductie in Venezuela ontleent de *N. R. Ct.* een en ander over de daar werkende onafhankelijke maatschappijen aan de *Manchester Guardian Commercial".* Omtrent de bovengenoemde maatschappij, de jongste dier ondernemingen, lezen wij:

„De *Lago Petroleum Corporation* begon haar werkzaamheden in 1923 als een zuiver Amerikaansch concern met de „*bed of the lake Maracaibo*" concessies, ter grootte van ongeveer 2.672.500 acres, welke vrijwel het geheele Meer omvatten. In het begin van 1924 namen zij de *British Equatorial Oil Company* over, welke een aantal concessies had op die gedeelten van de oevers van het Meer, die bij vloed onder water staan en bekend zijn als de „*marine zone strip*", terwijl zij ook bezittingen had in het Oosten van het land. Ten slotte bezit de *Lago Corporation* concessies in *Périja,* westelijk van het Meer, alsmede een of twee terreinen ten Oosten van het Meer. Binnen drie maanden nadat de *British Equatorial* was overgenomen, werd op de concessies dezer laatste aan de oevers van het Meer tegenover La Rosa een belangrijke bron ontsloten, welke het bewijs leverde, dat de petroleumlagen van de *V. O. C. Ltd.* zich onder het Meer uitstrekken. In dat stadium der werkzaamheden verkreeg de groep van Lord Inverforth, welke via de *British Mexican Petroleum Company* de *Agwi* maatschappijen controleert, een groot belang in de *Lago Corporation* en richtte, in samenwerking met deze laatste, de *Lago Oil and Transport Company* op. *Tankers Ltd.* en de *National Mining Corporation*, die aandeelhouders in de *British Equatorial* waren, zijn in het bestuur van de Lago maatschappijen vertegenwoordigd. Dit is in het kort de geschiedenis van deze nieuweling in de Venezolaansche petroleumterreinen.

De correspondent wijst er dan verder op, dat de Lago-groep met eenige aanmerkelijke voordeelen haar werkzaamheden is begonnen. Zij put haar olie uit een bekend terrein: La Rosa. Zij heeft vier produceerende bronnen, is met het boren van drie bezig en is nog op drie plaatsen aan het exploreeren. Boringen op het land nabij het meer door concurreerende maatschappijen zullen de beteekenis van haar „*bed-of-the-lake*" concessies des te meer doen uitkomen, indien althans de theorie van ophooping van petroleum in het Maracaibo basin juist is. Het is mogelijk, dat anderen aan de *Lago* den wind uit de zeilen nemen, maar gedurende vrij geruimen tijd zal de *Lago* dit zelf doen ten opzichte van de *V. O. C. Ltd.* en andere maatschappijen, die op de concessies aan den oever van het meer aan het boren zijn. In de tweede plaats is boren in het Meer zelf goedkooper dan boren op het land. De royalty bedraagt 7½ pCt., tegen 10 pCt. elders, terwijl het vervoer van boormateriaal en installaties te water veel economischer en sneller kan plaats hebben dan door de tropische wildernis. Ten slotte leverde de combinatie met de belangen van Lord Inverforth het kapitaal en de middelen om de vraagstukken betreffende het vervoer en het aan de markt brengen van de olie tot een goede oplossing te brengen. Onmiddelijk na het tot stand komen van de bovenbedoelde controle toch heeft Lord Inverforth het benoodigde scheepsmateriaal voor den dienst op het Meer beschikbaar gesteld, zoomede een tankschip, dat als einddepôt op het eiland Aruba dienst doet. Met behulp van het bedoelde scheepsmateriaal was het mogelijk om het vervoer van de La Rosabronnen naar het einddepôt te doen plaats hebben en de olie van daar met tankschepen verder te transporteeren naar de *Agwi Raffinaderij* te Southampton-Water en de American-New England Raffinaderij, bij welke Lord Inverforth geïnteresseerd is. Er zijn nu vier tankschepen met een capaciteit van 18.000 vaten in aanbouw bij de firma Harland & Wolff voor den dienst tusschen het Meer van Maracaibo en het eiland Aruba. Zij zullen als 't ware de functie hebben te vervullen van pijpleidingen en hebben boven deze laatste dit voor, dat zij zonder verdere kapitaalsuitgaven op elk willekeurig oogenblik naar een ander gedeelte van de wereld kunnen worden gedirigeerd. De verschepingen van het petroleumterrein der Lago-maatschappij (terrein is hier wel een zonderling woord, waar het gebruikt wordt om de oppervlakte van een binnenzee aan te duiden) hebben in November 147.241 vaten bedragen en in December 234.349 vaten. De correspondent noemt het ten slotte wel zeer opmerkelijk, dat in minder dan een jaar tijd de petroleum van Venezuela door de Lago-maatschappijen binnen het bereik is gebracht van den Britschen verbruiker zoowel in den vorm van benzine voor automobielen als van bunker-olie voor schepen. Vooral op de levering van laatstgenoemd artikel schijnt de groep van Lord Inverforth zich te willen toeleggen."

Officieele Berichten.

Aan den heer W. F. Labega, Rooimeester en beëedigd tolk en translateur in de Nederlandsche, Fransche en Engelsche talen op St. Martin, is een jaar verlof verleend; de heer W. Nisbet, schrijver op St. Martin, is tijdelijk belast met de waarneming van de functien van Rooimeester aldaar en de heer J. A. Gravenstein is tijdelijk toegelaten en gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functien van tolk en translateur in de Nederlandsche, Fransche en Engelsche talen op St. Martin.

Aan den heer Dr. A. J. H. Bergmann, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, is eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den heer J. H. Perret Gentil Lz. Gezaghebber van Bonaire, is twee weken vrijstelling van dienst verleend.

De heer C. M. L. Maduro, onderwijzer 2e klasse, is in activiteit hersteld en tijdelijk werkzaam gesteld aan de Emmaschool en de heer E. R. Goilo, tijdelijk onderwijzer 3e klasse aan de Emmaschool, is eervol ontheven van zijn werkzaamstelling aan die school.

De Hoofdagent van politie alhier, J. M. C. Timp, is tijdelijk belast met de dienst van Commissaris van politie.

Show-money voor Curaçao.

Blijkens door den agent van den Kon. West Ind. Maildienst te Paramaribo van Curaçao ontvangen mededeeling wordt van ieder van Suriname naar Curaçao in de 3e kl. reizenden passagier, zoo ook van iederen passagier, van wien vermoed wordt dat hij armlastig kan worden, wegens show-money geëischt een bedrag van veertig Amerikaansche dollars.

(*De Surinamer.*)

De Telefonie op zee.

De Deensche „United Steamship Cy." heeft op haar stoomschip Aalborghus (1478 ton) een automatische draadlooze telefoon van een nieuw systeem, uitgevonden door den Deenschen ingenieur Rahbeck, laten aanbrengen.

Een van de kenmerkende technische eigenschappen der nieuwe vinding is, dat de zend-antenne volkomen gescheiden wordt gehouden van de ontvang-antenne. Uit praktisch oogpunt is de nieuwe vinding van groot belang, omdat zij de passagiers in staat stelt zich op dezelfde wijze als bij de gewone telefoon in verbinding te stellen met het land-station, dat dan in de verdere aansluiting voorziet.

EEN WOORD VAN DANKBAARHEID.

Voldaan over de vele bewijzen van belangstelling en sympathie van vrienden en bekenden ondervonden gedurende de ziekte, bij en na 't overlijden van onzen innig beminden echtgenoot, vader, behuwdvader, grootvader en schoonbroeder,

den Heer Jan Appel,

in leven **Commissaris van Politie**

Alhier,

Ridder in de Orde van Oranje Nassau,

betuig ik hierbij, namens de familie, onzen hartgrondigen dank aan allen, zonder onderscheid, maar voornamelijk, zoowel aan den geachten geneesheer

Dr. W. H. WINKEL,

die geen moeite gespaard heeft, om 't leven van onzen onvergetelijken doode te behouden, als aan de eerwaarde Zusters van 't Gasthuis „St. Elisabeth", die hem zoo liefderijk en geduldig gedurende meer dan twee maanden verpleegd hebben.

Curaçao, den 1n April 1925.

1—3 JAN APPEL Jr.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

1.	*FROLICSOME FROLICS*	March	J. C. MEREDITH.
2.	*DIE STUMME VAN PORTICI*	Ouverture	G. AUBER.
3.	*EL TURIA*	Valse	D. GRANADO.
4.	*LA FORZA DEL DESTINO*	Fantaisie	G. VERDI.
5.	*SEXTETTE di LUCIA DI LAMMERMOOR*		G. DONIZETTI.
6.	*CAVALLERIA RUSTICANA*	Fantaisie	L. CAVALLO.
7.	*SARA*	Danza	A. MISLAN.
8.	*ALEXIS*	Fox-Trot	E. CALVIN.

Zondagavond om 7.30 uur BRIONPLEIN.

BUITENLAND.

FRANKRIJK.

De naweeën der Loge-politiek.

„Le National d'Alsace", een in het Duitsch geredigeerd weekblad der Elzasser royalisten, teekent op de volgende sarcastische wijze de gevolgen der Herriot's leeken-politiek in zijn nummer van 1 Maart:

„Veronderstel dat onzen premier HERRIOT gelukt, wat eens Combes gelukt is, en dus alle congregaties, paters en zusters uit het land verdreven werden. Dan zou dus het land van de zwarte bende gezuiverd zijn. Deze paters, broeders en zusters moeten natuurlijk vervangen worden, daar men de weeshuizen, hospitalen, kranken zwakzinnigengestichten toch bezwaarlijk zonder toezicht en verpleging kan laten. Dan zal Herriot dus in de bladen van het linksche blok moeten adverteeren ongeveer in dezen vorm:

Men verlangt:

50.000 personen zonder geloof of religie, die bereid zijn in de zuigelingen- en weeshuizen kinderen te verplegen, en wel zonder vergoeding en met een 10-urigen arbeidsdag.

Men zoekt.

30.000 vrijmetselaarsdochters- of zonen, welke gratis de gekken in de krankzinnigeninrichtingen verplegen. De vergoeding bestaat in spot en schande en soms nog mishandeling van de zijde der patiënten.

Men vraagt:

10.000 Bolsjewiki, echte Moscovieten ter verpleging van oude vrouwen en mannen. Op loon kan geen aanspraak worden gemaakt; daarentegen geniet men de vrijheid ongestoord te mogen leven.

Nog worden gezocht:

20.000 socialistendochters voor hospitalen, meer in het bijzonder voor de afdeeling der ongeneeslijken. Daar de Staat geen loon kan uitkeeren, gelieven zij haar oppoffering, lijden en nachtwaken *uit liefde* voor de Menschheid te dragen (dus *gratis* te verrichten.)

De Gouverneur van Molokai.

Het Melaatschen-eiland bij de Sandwich-eilanden in den Stillen Oceaan, vraagt een echten radicalen afgevaardigde, bereid om *zonder bezwaar van 's lands schatkist* de armsten der armen, de door ieder verstooten melaatschen te verplegen. Hij kan er zeker van zijn, na verloop van tijd de verschrikkelijke ziekte zelf te krijgen en levend te verrotten.

In ruil daarvoor oogst hij echter den dank der Menschheid en van het nageslacht.

Nog eenige plaatsen vrij:

voor oppassers bij de idioten te Colmar. Slechts leden der *„Ligue des droits de l'Homme"* komen in aanmerking, bij voorkeur atheïst. Het werk is geest- en lichaamdoodend en wordt niet vergoed, duurt echter niet langer dan 12 uur per dag en verschaft den lof der Republiek.

Op deze verlokkelijke aanbiedingen zal zich waarschijnlijk niemand melden, ook niet uit liefde voor de Republiek of de *Humanité*. Slechts de broeders en zusters der congregaties zijn bereid *uit liefde tot God en den evennaaste* meestal zonder eenige vergoeding en slechts onder smaad en vervolging de armsten der armen te dienen. Daarom, o pfeifenqualmender Herriot, blijf met je handen af van de congregaties. Ten eerste, omdat je ze niet zoudt kunnen vervangen, ten tweede omdat wij ze onder geen voorwaarde in ballingschap zouden laten gaan. A BON EXTENDEUR SALUT!"

DUITSCHLAND.

Ten gevolge van het overlijden van FRITZ EBERT, President van de Duitsche Republiek, moest een nieuwe Presidentskeuze plaats vinden. Deze verkiezing geschiedde niét door het Parlement, doch alle bewoners van het Rijk, die kiesgerechtigd zijn, namen daaraan deel.

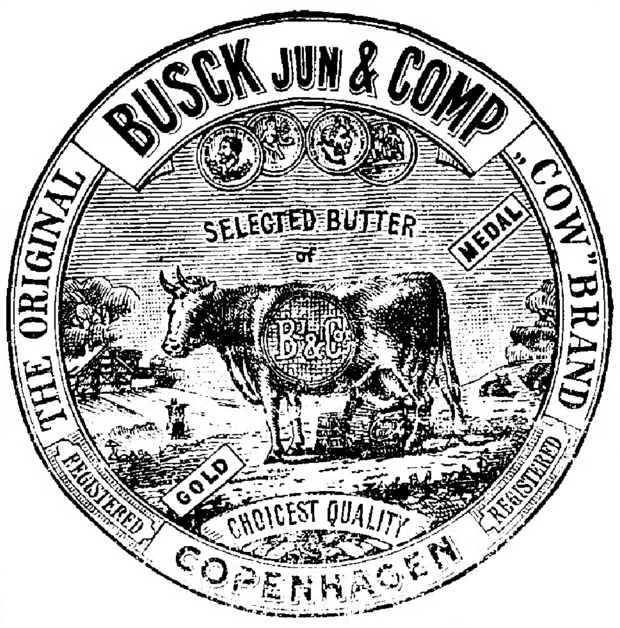
Deze verkiezing heeft ll. Zondag 29 Maart plaats gehad.

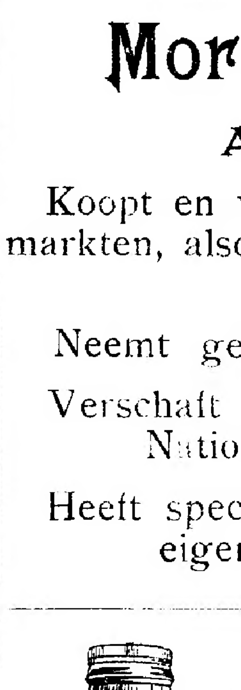
Volgens de telegrammen werden uitgebracht op

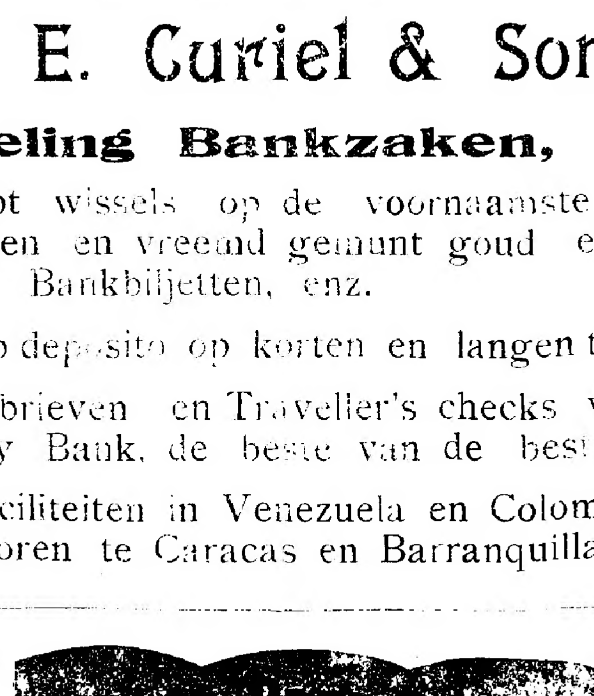
JARRES *(Nationale Partij)*	10.400.000 st.
BRAUN *(Socialist)*	7.800.000 „
MARX *(Centrum)*	3.660.000 „
THELMANN *(Communist)*	1.800.000 „
HALPACH *(Völkische)*	1.600.000 „
HELD *(Beiersche Volksp.)*	1.600.000 „
GEN. LUDENDORFF	300.000 „

Om gekozen te zijn, moest de helft van het totaal uitgebrachte stemmen worden verkregen. Hetgeen niet gebeurd is. Daarom moet 14 dagen later weer een nieuwe stemming geschieden. Doch bij die tweede stemming is de volstrekte meerderheid reeds voldoende om gekozen te zijn. Het is zeer goed mogelijk, dat een geheel nieuwe candidaat bij die herstemming uit de bus komt.

De verwachting is echter, dat niet JARRES, doch dat BRAUN of MARX als nieuwe Rijkspresident zal worden gekozen.

1925			S.S. Caracas	S.S. Zulia	S.S. Carabobo	S.S. Tachira	S.S. Maracaib
Leave		NEW YORK	Mrch 4	Mrch 11	Mrch 18	Mrch 25	April 1
	Arrive	SAN JUAN	„ 9	„ 17	„ 23	„ 31	„ 7
Leave		„	„ 10	„ 18	„ 23	April 1	„ 8
	Arrive	CURAÇAO	„ 12				
Leave		„	„ 12				
	Arrive	PTO CABELLO	„ 13				
Leave		„	„ 13				
	Arrive	LA GUAIRA	„ 14	Mrch 20	Mrch 25	April 3	April 10
Leave		„	„ 17	„ 21	„ 26	„ 4	„ 11
	Arrive	PTO CABELLO	„ 18		„ 27		
Leave		„	„ 19		„ 27		
	Arrive	CURAÇAO	„ 20	Mrch 22	„ 28	April 5	April 12
Leave		„	„ 20	„ 22	„ 28	„ 5	„ 12
	Arrive	MARACAIBO		„ 23	„ 29	„ 6	„ 13
Leave		„		„ 26	April 2	„ 9	„ 18
	Arrive	CURAÇAO		„ 27	„ 3	„ 10	„ 19
Leave		„		„ 27	„ 3	„ 10	„ 19
	Arrive	PTO CABELLO			„ 4		
Leave		„			„ 4		
	Arrive	LA GUAYRA	Mrch 21	Mrch 28	„ 5	April 11	April 20
Leave		„	„ 11	„ 28	„ 6	„ 11	„ 20
	Arrive	SAN JUAN	„ 23	„ 30	„ 8	„ 13	„ 22
Leave		„	„ 24	„ 31	„ 8	„ 14	„ 23
	Arrive	NEW YORK	„ 30	April 6	„ 13	„ 20	„ 29

CIPRICO	kistjes	van	50	fl. 3.00
LA GLORIA	„	„	50	„ 4.00
MALAYA	„	„	50	„ 6.5(
BELGAVAN (coronas)	„	„	50	„ 7.5(
BARONESA	„	„	25	„ 2.5(

